

Tidslinie

Denne tidslinie omfatter den sidste del af middelalderen, hvor Sæby udviklede sig til en købstad, og frem til reformationen og afslutningen af middelalderen. Tidslinien giver et overblik over udvalgte begivenheder i Sæby købstad, hos kongemagten og i landet i den periode.

Konger og politik	Sæby købstad og Børglum Stift	Landet
		
Christian I (1426-1481)		1410 <p>Det første danske karmelitterkloster oprettes.</p>
1448 <p>Christian I bliver konge af Danmark</p>		
1450 <p>Christian I bliver også konge af Norge.</p>	1450 ca. <p>Der opføres en lille sognekirke i Sæby.</p>	
		
	1453 <p>Jakob (Jep) Friis bliver biskop i Børglum Stift</p>	1455 <p>Gutenbergs bibel, første maskinelt fremstillede bog.</p>
1457 <p>Christian I bliver konge af Sverige.</p>		
1459 <p>Christian I arver hertugdømmerne Slesvig og Holsten.</p>		1461 <p>Christian I giver Amsterdam tilladelse til direkte handel på strækningen Husum-Flensborg. Efterhånden beskytter kongerne den nederlandske skibsfart, for at begrænse Hanseaternes indflydelse på norden.</p>
1464 <p>Christian I afsættes af den svenske trone.</p>	1462 <p>Paven giver tilladelse til oprettelsen af et kloster i Sæby.</p>	
	1465 <p>Erik Ibsen omtales som biskoppelig foged i Sæby.</p>	
	1466 <p>Borgmester Oluf Jensen, Sæby optages i Guds legems lag i Aalborg.</p>	1466 <p>Den Nørrejyske Forordning udstedes. Den skal regulere forholdet mellem bønder og aristokrati.</p>
		1468 <p>Første danske stændermøde. Adelen magt begrænses.</p>
		1469 <p>Christian I's datter skal giftes med en skotsk konge. Orkneyøerne og Shetlandsøerne pantsættes som medgift. Pantet er aldrig indløst.</p>
1474 <p>Christian I tager på pilgrimsfærd til Rom.</p>	1472 <p>Klostret i Sæby modtager en eng i Understed Sogn.</p>	
	1475 <p>Paven anerkender, at der, mod skik og brug, anvendes samme kirke til kloster- og sognekirke.</p>	
		
Hans (1455-1513)		
1482 <p>Hans bliver konge af Danmark og Norge</p>		1482 <p>Johan Snell trykker den første bog på dansk</p>
1483 <p>Kong Hans krones til konge af Danmark og Norge.</p>		
		
	1486 <p>Niels Stygge Rosenkrantz bliver biskop i Børglum Stift.</p>	1485 <p>Oksetransporten langs Hærvejen til tyskland begynder 1300 okser fortoldes ved Gottorp.</p>
	1488 <p>Der afholdes forligsmøde for gods- ejere og gejstlige på Klostret i Sæby under ledelse af biskoppen.</p>	1492 <p>Kong Hans giver Københavns magistrat ret i, at de må opkræve et pund peber fra alle fremmede kræmmere, der handler i byen.</p>
		1492 <p>Columbus opdager Amerika.</p>
		1495 <p>Den danske rimkrønrike skrevet af munken Niels ca. 1478 udgives af Gotfred af Ghemen som den første dansksprogede bog.</p>
		1496 <p>En kongelig forordning siger, at prostituerede skal bære en særlig rød/sort hue. De må heller ikke gå med guldsmykker.</p>
1497 <p>Slaget ved Rotebro. Hans bliver konge af Sverige.</p>		
1501 <p>Kong Hans indsætter en skomagerson som bisp i Odense.</p>		1503 <p>Leonardo Da Vinci maler Mona Lisa.</p>
1501 <p>Sverige løsriver sig fra Kong Hans.</p>		1506 <p>Den første politiske brug af bogtryk da kong Hans udsender flyveblade med en bandulle over Hemming Gad</p>
		1507 <p>Skomagerlavene opløses, de har misbrugt deres monopol. Fremstillingen og importen af sko frigives.</p>
		1508 <p>Oslo får privilegier. Udlændinge må ikke længere handle med hunden.</p>
		1509 <p>Christian udsteder privilegier, der siger, at handel med bønder og fremmedfolk skal foregå på byens torv.</p>
		1509 <p>Kong Hans opretter den danske orlogsfåde.</p>
		1510 <p>Den første latinske ordbog udkommer.</p>
1510 <p>Hansestæderne erklærer Danmark krig, Sverige følger med.</p>		1514 <p>Saxos Danmarkskrønike udgives i Paris</p>
1511 <p>Fredsslutning. Svenskerne tvinges til at anerkende Hans som konge.</p>		1517 <p>Munken Martin Luthers 95 teser mod aflad slås op på kirkedøren i Wittenberg. Starten på reformationen</p>
1513 <p>Kong Hans dør i Aalborg, efter et fald på hest.</p>		1519 <p>Christian II indfører afgifter på øl og vin</p>
		
Christian II (1481-1559)		
1513 <p>Christian II bliver konge.</p>		
		
	1519 <p>Stygge Krumpen bliver biskop i Børglum Stift.</p>	1520 <p>Skipper Søren Norby beordres til at klargøre en Grønlandsekspedition.</p>
1520 <p>Christian II besejrer Sverige, og hyldes som konge.</p>		1521 <p>Købstæderne får eneret på handel og håndværk.</p>
1520 <p>Det Stockholmske Blodbad.</p>		1521 <p>Regeringen udsteder love der ligestiller borgerlige og adelige. Den gejstlige jurisdiktion suspenderes.</p>
1521 <p>Lübeck erklærer Danmark krig.</p>		
1522 <p>Gustav Wasa anfører oprør i Sverige mod Christian II.</p>	1524 <p>Sæby får købstadsprivilegier d. 10. august.</p>	1524 <p>Christian II's "Ny testamente" udkommer inspireret af Luther.</p>
1522 <p>Hertug Frederik indgår alliance med den oprørske jyske adel.</p>	1525 <p>Stygge Krumpen udsteder Sæby Byret.</p>	1525 <p>Hertug Christian (senere Christian III) indfører reformationen i Haderslev.</p>
		
Frederik I (1471-1533)		
1523 <p>Frederik I konge af Danmark.</p>	1525-30 ca. <p>Stygge Krumpen og Niels Rosenkrantz lader sideskibet til Sæby kirke opføre.</p>	
1523 <p>Frederik I underskriver håndfæstningen, hvor han blandt andet lover at beskytte den katolske kirke.</p>	1525-30 ca. <p>Stygge Krumpen og Niels Rosenkrantz skænker den nuværende altertavle til Sæby kirke.</p>	
1523 <p>Jysk adel og biskopper i oprør mod kongen.</p>		
1523 <p>Den jyske adel tilbyder hertug Frederik tronen.</p>		
1523 <p>Christian II må gå i landflygtighed</p>		
1523 <p>Frederik udnævnes til konge i Viborg.</p>		
1524-25 <p>Oprørske bønder og bergere, der ønsker Christian II genindsat slås tilbage af adelshæren.</p>		
1526 <p>Frederik I udnævner Lutheraneren Hans Tausen til Kgl. Kappelan.</p>		
1531 <p>Christian II forsøger at vende tilbage til Danmark og hyldes som konge i Norge.</p>	1533-1536 <p>Stygge Krumpen lader klostrets brevkiste føre til Voergård.</p>	1533 <p>Hans Tausen får kgl. Privilegium på at udgive en bibeloversættelse.</p>
1532 <p>Christian II garanteres frit lejde i Danmark, men fængsles frem til sin død i 1559.</p>		1534 <p>Bondehæren erobrer og nedbrænder Voergård. Her går blandt andet Sæby brevkiste tabt.</p>
1533 <p>Frederik I dør.</p>		
		
Den kongeløse periode		
1534-36 <p>Grevens fejde.</p>		
1534 <p>Slaget ved Svenstrup. Skipper Clement og bondehæren knuser den jyske adelshær.</p>		
1534 <p>Johan Rantzau overmander bondehæren. Skipper Clement hentes.</p>		
1535 <p>Hertug Christian belejrer København.</p>		
		
Christian III (1503-1559)		
1536 <p>Efter et års belejring indtages København. Christian hyldes som konge.</p>	1536 <p>Kjøbstaden Sæby og Sæbygård tilfalder kongen.</p>	1536 <p>Christian III gennemfører reformationen. Alt kirkegods inddrages.</p>
	1536 <p>Prioren og to munke, der er tilbage som de sidste i Sæby overdrager klostrets ejendom til købstaden.</p>	
	1536 <p>Laurids Bojsen, klostrets sidste prior, bliver Sæbys første Lutheranske sognepræst.</p>	